

Bijdrage ChristenUnie voor de behandeling van de Najaarsbrief 2019 en de Begroting 2020

Het is gelukt om weer een goed leesbare versie te maken van Najaarsbrief en Begroting, beter dan vorig jaar. Aangezien begrijpelijkheid een belangrijk onderdeel van de bedrijfsvoering is, is deze constatering geen overbodige opmerking. Nog afgezien van het feit dat een compliment of ander gemeente vorm van wellevendheid nooit in de categorie 'overbodige opmerkingen' thuishoren.

Over de inhoud zijn we minder uitgelaten, al ligt dat niet aan het college. De begroting is op termijn wel sluitend, maar dat gaat – weer – ten koste van de reserves. We komen er zo op terug, maar benoemen eerst een aantal punten waar we aandacht voor vragen:

- Het college wil geld reserveren om een oplossing te creëren voor 'spoedzoekers'. De ChristenUnie is zeer te spreken over deze positieve aanpak van dit probleem. Dit gaat verder dan de handhaving ten opzichte van illegale bewoning van vakantiehuisjes, waar onze fractie eerder om vroeg. We gaan hier graag mee akkoord.
- Ondernemers in Zuidlaren hebben een geweldige actie opgezet: Hier kun je de pot op. Niet alleen fijn voor mensen met blaas- of darmproblemen, maar ook voor bezoekers die zo niet even naar huis kunnen bij hoge nood. We hopen dat ondernemers in de andere kernen dit voorbeeld volgen. Daarnaast wil de ChristenUnie graag dat de gemeente daar op aansluit met het plaatsen van enkele openbare toiletten in de grote kernen. Dit kon 'meedoen' wel eens voor meer mensen mogelijk maken dan je op het eerste gezicht zou denken.
- We kijken met belangstelling uit naar de alternatieven voor de accommodatieplannen in Zuidlaren. Dat de plannen aan de Wenackers niet doorgaan is teleurstellend, vooral vanwege de oorzaak. Maar het biedt ook kansen. Misschien is een goede opknopbeurt van 'de Zwet' met eventueel een uitbreiding een voordelige oplossing?
- Zo volgen we ook de ontwikkelingen in Eelde met de plannen voor de voorzieningen. Uiteraard zijn we blij met de aanpak van de Hoofdweg, we vragen vooraf maar vast goed overleg met de ondernemers voor hun bereikbaarheid en het in goede banen leiden van het verkeer.
- Nog even over de bedrijfsvoering, deze ontwikkelt zich positief. Ik hoop wel dat dit de laatste keer is dat we de uitdrukking 'nee, tenzij.. ja, mits' tegenkomen. Het suggereert dat vroeger haast niks en nu bijna alles kan. Geen van beide is correct.
- Gemeenten krijgen de vrijheid om voor sportaccommodaties, dorpshuizen, en andere instellingen van sociaal belang (een muziekvereniging, goede doelen) het woningtarief in rekening te brengen voor de ozb in plaats van het tarief voor niet-woningen. Dit volgt uit een amendement in de Tweede Kamer van najaar 2018. Er zijn nog wat vragen over de juiste toepassing van dit amendement, maar de ChristenUnie vraagt het college:
 - Of het bereid is deze regeling toe te passen in Tynaarlo?
 - Wat de toepassing eventueel in de weg zou staan?
 - Of er al voorbereidingen zijn getroffen om deze regeling toe te passen om dit te kunnen doen zodra de belemmeringen weg zijn genomen?

Tenslotte een algemene gedachte over de begroting. De raad heeft budgetrecht, daar laten we ons bij tijd en wijle graag op voorstaan. Maar we hebben onderhand vooral een budgetplicht, namelijk

voor een aantal wettelijke taken, zoals de huisvesting van scholen, waar in deze begroting ook weer extra geld voor wordt gevraagd. Het geldt zeker voor het sociaal domein, waar met name bij de jeugdzorg een fors tekort optreedt. Het is geruststellend dat het college verwacht dat we uiteindelijk binnen de kaders van de rijksmiddelen goede zorg zullen kunnen verlenen. Het is ook logisch dat we goed kijken naar de manier waarop we de zorg organiseren en ons geld besteden. Dat geldt voor de gemeente en voor de zorgaanbieders. Laat bij de inkoop maar duidelijk worden hoe de tarieven zijn opgebouwd en laat het aandeel van de overhead maar meetellen als criterium bij de aanbesteding. Maar daarnaast blijkt de afgelopen jaren dat de bijdragen vanuit het Rijk almaar onvoorspelbaarder worden, om het maar netjes te zeggen. Ook worden de spelregels steeds veranderd. Een begroting opstellen wordt zo een zeer avontuurlijke zaak, met de wethouder van financiën in een superachtbaan van mee- en tegenvallers. In Tynaarlo staan we er nog goed voor – er is zelfs nog wat ruimte voor investeringen - maar ook onze reserves zijn eindig. Bovendien zijn die niet bedoeld om de tekorten van de rijksoverheid aan te vullen. Het is voor de ChristenUnie moeilijk te verteren dat onze eigen normale voorzieningen – zoals de bibliotheek – hierdoor onder druk staan. We nodigen het college uit zich te beraden op het punt waar deze spanning niet langer acceptabel is en een daad van bestuurlijke ongehoorzaamheid gesteld zou kunnen worden. (Vergelijk Assen dat geen abonnementstarief voor huishoudelijke hulp wil instellen). We vragen de raad hoe zij over zo'n actie zouden denken.

Bij dit alles wenst de ChristenUnie de raad, het college en de organisatie veel wijsheid en Gods zegen toe.

Henny van den Born

Fractievoorzitter ChristenUnie Tynaarlo

Paterswolde, 4 november 2019